I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

VÉLEMÉNYEK

EURÓPAI KÖZPONTI BANK

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK VÉLEMÉNYE

(2008. november 7.)

az európai bankfelügyelők bizottságának létrehozásáról szóló bizottsági határozat tervezetéről

(CON/2008/63)

(2009/C 45/01)

Bevezetés és jogalap

2008. október 10-én az Európai Bizottság felkérte az Európai Központi Bankot (EKB), hogy alkosson véleményt az európai bankfelügyelők bizottságának létrehozásáról szóló bizottsági határozat tervezetéről (a továbbiakban: a határozattervezet). A határozattervezetet a 2003. novemberében elfogadott bizottsági határozat ([1]) helyébe kívánják léptetni.

Az EKB véleményalkotásra szolgáló hatásköre az Európai Közösséget létrehozó Szerződés 105. cikkének (4) bekezdésén alapul, mivel a határozattervezet érinti az EU pénzügyi szolgáltatásokkal foglalkozó bizottságai egyikének felépítését és működését, és kitér a Központi Bankok Európai Rendszerének (KBER) a hitelintézetek prudenciális felügyeletével és a pénzügyi rendszer stabilitásával kapcsolatos politikák zavartalan vitelében betöltött hozzájáruló szerepére, a Szerződés 105. cikkének (5) bekezdésében említettek szerint. Az Európai Központi Bank eljárási szabályzatának 17.5. cikke első mondatával összhangban a Kormányzótanács fogadta el ezt a véleményt.

1. Általános észrevételek

1.1. A Gazdasági és Pénzügyi Tanács (Ecofin) 2008. májusában felkérte a Bizottságot arra, hogy módosítsa a 3. szintű bizottságokat létrehozó bizottsági határozatokat azzal, hogy különleges feladatokat ruház a bizottságokra a felügyeleti együttműködés és a pénzügyi stabilitást fenyegető kockázatok értékelésében betöltött szerepük konvergenciájának támogatása céljából, illetve az Ecofin megemlített egyes feladatokat, amelyeket be lehetne építeni a határozatokba ([2]). Az Ecofin-következtetésekben hivatkoznak egyes kérdésekre, amelyeket figyelembe kell venni a 3. szintű bizottságok szerepének a pénzügyi stabilitást uniós szinten fenyegető kockázatok figyelemmel kísérése tekintetében történő fejlesztésekor, és az Ecofin külön felkérte az európai bankfelügyelők bizottságát (CEBS) és a KBER bankfelügyeleti bizottságát (BSC) a bizottságok közötti hatékony és eredményes munkamegosztásra ([3]). Ilyen előzmények után az EKB általánosságban üdvözli a határozattervezetet annyiban, hogy a Bizottság részéről javasolt módosításokban tükröződnek a Lámfalussy-eljárás 2007-ben elvégzett felülvizsgálatának

([1]) A 2003. november 5-i 2004/5/EK bizottsági határozat az európai bankfelügyelők bizottsága létrehozásáról (HL L 3., 2004.1.7., 28. o.).

([2]) Az Ecofin által 2008. május 14-én jóváhagyott, az EU pénzügyi felügyeleti és pénzügyi stabilitási keretrendszeréről szóló tanácsi következtetések 3–5. oldala, elérhető a http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/08/st08/st08515-re03.en08.pdf címen.

([3]) A tanácsi következtetések 5–6. oldala.

következtetései ([1]), mely felülvizsgálatban az eurorendszer is részt vett ([2]). Az EKB ugyanakkor megjegyzi, hogy 2008 októberében – a pénzügyi piacok közelmúltbeli fejleményeit követően – az Európai Tanács hangsúlyozta az európai pénzügyi ágazat felügyelete erősítésének szükségességét abból a célból, hogy javuljon a felügyelet európai szintű összehangolása ([3]). Pontosabban, az Európai Tanács üdvözölte, hogy a Bizottság magas szintű munkacsoportot hozott létre ([4]). Ezzel összefüggésben az EKB hangsúlyozza, hogy az ebben a véleményben kifejtett álláspontja nem érinti az e magas szintű munkacsoport munkájához kapcsolódó általános vitában történő esetleges jövőbeni részvételét.

1.2. Az EKB részéről a CEBS munkájához nyújtott támogatás pénzügyi és technikai hozzájárulás formájában egyaránt tükröződik. A pénzpiacok jelenlegi fejleményei igazolják és megerősítik a felügyeleti hatóságok és a központi bankok közötti szoros együttműködés és információcsere fontosságát, ami most általánosságban is megnyilvánul a CEBS és a BSC között a rendszeres kockázatértékelés és a pénzügyi stabilitás figyelemmel kísérése terén folyó szoros együttműködésben.

1.3. Az EKB támogatja a Bizottságnak a „Lámfalussy" felügyeleti bizottságokat – (3. szintű bizottságok) azaz a CEBS-et, az Európai Biztosítási és Foglalkoztatóinyugdíj-bizottság (CEIOPS) és az európai értékpapír-piaci szabályozók bizottságát (CESR) – létrehozó határozatai közötti nagyobb konvergenciára vonatkozó célkitűzését ([5]) és adott esetben a Bizottság a másik kettő, 3. szintű bizottsággal kapcsolatos határozattervezet kapcsán is – amelyről az EKB-val nem konzultáltak – figyelembe veheti az e véleményben kifejtett különös megjegyzéseket.

2. **Különös megjegyzések**

2.1. *A CEBS-re ruházott új feladatok (4. cikk)*

A határozattervezetben említett új feladatokkal kapcsolatban az EKB a következő megjegyzéseket teszi.

Először, az EKB támogatja a 3. szintű bizottságok szerepére történő hivatkozásnak a határozattervezetbe való beiktatását, a felügyeleti hatóságok közötti közvetítés és a feladatátruházás tekintetében egyaránt ([6]). Valamennyi 3. szintű bizottság nemrégiben fogadott el közvetítői mechanizmust, amelyet a felügyeleti hatóságok közötti esetleges viták megoldására és a kölcsönös megértés erősítésére, a hatóságok közötti mindennapos együttműködés fokozására és a felügyeleti konvergencia erősítésére fejlesztettek ki ([7]). Mivel e rendelkezés gyakorlati működésének tesztelésére még nem került sor, kívánatos végrehajtásának kellő időben történő felülvizsgálata. A CEBS-nek a felügyeleti hatóságok közötti feladatátruházás elősegítésében betöltendő szerepe tekintetében az EKB úgy ítéli meg, hogy ez a fejlemény hasznosnak bizonyulhat a feladatok felügyeleti hatóságok közötti, határokon átnyúló megosztása hatékonyságának és eredményességének további előmozdításában, és segíthet a határokon átnyúló bankcsoportok és a felügyeleti hatóságok közötti együttműködés egyszerűsítésében.

Emellett a határozattervezet megemlíti a CEBS-nek a közösségi jogszabályok közös és egységes végrehajtásához és következetes alkalmazásához jogilag nem kötelező erejű iránymutatások, ajánlások és szabványok kibocsátása révén történő hozzájárulását ([8]). A felügyeleti konvergenciának az európai pénzügyi rendszer eredményes integrációja szempontjából fennálló fontosságára figyelemmel az EKB javasolja a CEBS feladatai között hivatkozás beiktatását a bizottság azon szerepkörére vonatkozóan, amelyet az a fenti, nem kötelező intézkedések gyakorlati alkalmazása felülvizsgálatának szakértői ellenőrzési eszközök használata útján történő elősegítésében betölt.

([1]) A Bizottság közleménye: A Lámfalussy-eljárás felülvizsgálata – A felügyeleti konvergencia megerősítése, COM(2007) 727 végleges.

([2]) Az eurorendszer részvétele a Lámfalussy-eljárás felülvizsgálatában (Eurosystem contribution to the review of the Lamfalussy framework), 2007. november, elérhető az EKB weboldalán a www.ecb.int címen.

([3]) Az Európai Tanács ülése, 2008. október 15–16., elnökségi következtetések, 8. pont. A következtetések a következő címen érhetőek el: http://www.consilium.europa.eu/cms3_applications/Applications/newsRoom/related.asp?BID =76&GRP=14127&LANG=1&cmsId=339

([4]) Lásd a Bizottság „A pénzügyi válságtól a fellendülésig: európai cselekvési keret" című közleménye, COM(2008) 706 végleges, 2008. október 29., angol nyelven elérhető a http://ec.europa.eu/commission_barroso/president/pdf/COMM_20081029.pdf címen.

([5]) Lásd a határozattervezet (6) preambulumbekezdését.

([6]) Lásd a határozattervezet (14) preambulumbekezdését és 4. cikke (1) bekezdésének a) pontját (a közvetítésről), valamint a határozattervezet (17) preambulumbekezdését és 4. cikke (1) bekezdésének d) pontját (a feladatátruházásról).

([7]) Lásd a CESR közvetítési mechanizmusáról szóló jegyzőkönyvet, CESR/06-286b, 2007. szeptember 25. a CESR weboldalán a http://www.cesr-eu.org címen, a CEBS közvetítési mechanizmusáról szóló jegyzőkönyvet, 2006. augusztusa, a CEBS weboldalán a http://www.c-ebs.org címen, és a biztosítási és nyugdíjágazat felügyeletét ellátók közötti közvetítési mechanizmusról szóló jegyzőkönyvet, CEIOPS-DOC-14/07, 2007. októbere, a CEIOPS weboldalán a http://www.ceiops.eu címen.

([8]) A határozattervezet 3. cikke.

Másodszor, az EKB megjegyzi, hogy az Ecofin 2008. május 14-én elfogadott következtetéseivel egybehangzóan a Bizottság szerepet juttat a CEBS-nek a felügyelők kollégiumai eredményes és egységes működésének biztosítását célzó operatív iránymutatások meghatározásában ([1]). Ez egybecseng a tőkekövetelmény-irányelv ([2]) felülvizsgálatával összefüggésben elindított közelmúltbeli kezdeményezéssel, amelynek célja a felügyelői kollégiumok jogszabályi alapjainak erősítése. E tekintetben az EKB hangsúlyozni kívánja a határozattervezet és a fent említett irányelv rendelkezései közötti összhang biztosításának szükségességét.

2.2. *A CEBS és a BSC közötti együttműködés (5. cikk)*

A Bizottság – az Ecofin részéről a CEBS és a BSC közötti hatékony és megfelelő munkamegosztás biztosítására szóló megbízásnak megfelelően ([3]) – határozattervezetében rámutat a két bizottság feladatai közötti átfedések kiküszöbölésének szükségességére ([4]). A Bizottság elfogadta azt, hogy a feladatok megosztása bizonyos mértékig alapulhat a makro- és mikroprudenciális elemzések közötti megkülönböztetésen ([5]). E tekintetben – egy korábbi véleményben kifejtettekkel egyezően – az EKB hangsúlyozza a BSC szerepe elismerésének fontosságát, amely szerv már kialakította a makroprudenciális fejlemények figyelemmel kísérésének keretrendszerét ([6]). A határozattervezet utal arra a tényre, hogy a pénzügyi stabilitás megóvása érdekében a felügyelők bizottságainak szintjén szükséges egy rendszer a határokon és ágazatokon átnyúló potenciális kockázatok korai azonosítására, és a CEBS e tekintetben szerepet tölt be a banki ágazat mikroprudenciális kockázatainak azonosítása és az eredményekről való rendszeres beszámolás révén ([7]). Ilyen előzmények után az EKB a következő észrevételeket teszi:

Elsőként, az EKB rámutat arra, hogy a határozattervezetben a BSC és a CEBS közötti együttműködésre történő utalásnak kedvezőbb hangnemben kellene történnie, tükrözve a három 3. szintű bizottság és a BSC között meglévő együttműködést. Ezért a határozattervezetben – a BSC munkájával való átfedések megelőzése szükségességének megemlítése helyett – a hangsúlyt e bizottságok és a BSC közötti szoros együttműködés szükségességére lehetne fektetni ([8]).

Ezen túlmenően a CEBS és a BSC már megállapodott a rendszeres kockázatértékelés és a pénzügyi stabilitás figyelemmel kísérése terén folytatott együttműködésük szervezeti kérdéseiben, aminek célja a kétszeres munkavégzés megelőzése. Miközben a BSC – feladatmeghatározásához hűen – a pénzügyi rendszer és a banki ágazat főbb prudenciális kockázatainak azonosítására összpontosít, a CEBS a specifikus kockázatok, a felügyeleti aggályok és a lehetséges politikai intézkedések proaktív azonosítására koncentrál.

Másodszor, a CEBS a határozattervezet értelmében szükség esetén tájékoztatja a többi felügyeleti bizottságot, a pénzügyminisztereket és a nemzeti központi bankokat az esetleges vagy küszöbön álló problémákról, a megelőző vagy helyreállító intézkedések időben történő megtételének biztosítására ([9]). Az EKB javasolja e rendelkezés pontosítását az egyes bankokra vonatkozó felügyeleti információk pénzügyminisztereknek történő továbbítása során felmerülő esetleges titoktartási problémák megelőzésére.

([1]) A határozattervezet 4. cikke (1) bekezdésének e) pontja.

([2]) Javaslat az Európai Parlament és a Tanács irányelve a 2006/48/EK és a 2006/49/EK irányelvnek a központi hitelintézetek kapcsolt bankjai, egyes szavatolótőke-elemek, nagykockázat-vállalások, felügyeleti szabályok és válságkezelés tekintetében történő módosításáról, COM(2008) 602 végleges. Tőkekövetelmény-irányelv alatt a következőket értjük: a hitelintézetek tevékenységének megkezdéséről és folytatásáról szóló, 2006. június 14-i 2006/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 177., 2006.6.30., 1. o.) és a befektetési vállalkozások és hitelintézetek tőkemegfeleléséről szóló, 2006. június 14-i 2006/49/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 177., 2006.6.30., 201. o.).

([3]) Az Ecofin által 2008. május 14-én jóváhagyott, az EU pénzügyi felügyeleti és pénzügyi stabilitási keretrendszeréről szóló tanács következtetések, elérhető a http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/08/st08/st08515-re03.en08.pdf címen.

([4]) A határozattervezet (21) preambulumbekezdése és 5. cikkének (5) bekezdése.

([5]) Európai Bizottság (Belső Piaci Főigazgatóság), Nyilvános konzultáció a CESR, CEBS & CEIOPS bizottságot létrehozó bizottsági határozatok módosításairól, 2008. május 23., 11. o., elérhető angol nyelven a http://ec.europa.eu/internal_market/finances/docs/committees/consultation_en.pdf címen.

([6]) Az Európai Unió Tanácsának kérésére a 73/239/EGK, a 85/611/EGK, a 91/675/EGK, a 93/6/EGK, és a 94/19/EGK tanácsi irányelvnek, valamint a 2000/12/EK, a 2002/83/EK és a 2002/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a pénzügyi szolgáltatásokkal foglalkozó bizottságok új szervezeti felépítésének létrehozása érdekében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv iránti javaslatról szóló, 2004. február 20-i CON/2004/7 EKB-vélemény (HL C 58., 2004.3.6., 23. o.) 7. pontja.

([7]) A határozattervezet (20) preambulumbekezdése és 5. cikke (2) bekezdésének első bekezdése.

([8]) A CEBS és a BSC közötti szoros együttműködés már tükröződik a CEBS módosított chartájában, amely 2008. július 10-én lépett hatályba, és amely elérhető a CEBS weboldalán a http://www.c-ebs.org címen (lásd például a CEBS-charta 1. cikkének (4) bekezdését, 4. cikkének (5) bekezdését és 6. cikkének (4) bekezdését).

([9]) A határozattervezet 5. cikkének (1) bekezdése.

Harmadszor, a határozattervezet előírja, hogy a CEBS-nek legalább negyedéves gyakorisággal értékelést kell nyújtania a Bizottság, a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság és az Európai Parlament számára a banki ágazat fő kockázatairól és gyenge pontjairól ([1]). A BSC tapasztalatai a makroprudenciális elemzései eredményeiről a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság részére történő tájékoztatás terén arra engednek következtetni, hogy válságmentes időkben a kétévente történő beszámolás helyénvalóbb lenne.

2.3. *Pénzügyi konglomerátumok (11. cikk)*

A határozattervezet előírja, hogy a CEBS és a CEIOPS között a pénzügyi konglomerátumok felügyelete terén folytatandó együttműködés a pénzügyi konglomerátumokkal foglalkozó vegyes bizottság keretében fog zajlani. Mivel az EKB már részt vesz a pénzügyi konglomerátumokkal foglalkozó ideiglenes bizottság, illetve az európai pénzügyi konglomerátumokkal foglalkozó bizottság munkájában, meg kell említeni megfigyelőként való részvételét, a Bizottság és a CESR megfigyelői részvételével együttesen.

2.4. *Minősített többséggel történő szavazás (14. cikk)*

Az Ecofin 2008. október 7-én üdvözölte a felügyeleti hatóságok 3. szintű bizottságokon belül elért megállapodását arról, hogy chartájukba felveszik a minősített többséggel történő határozathozatalt ([2]). A határozattervezet előírja, hogy a CEBS döntéseihez 1. legalább a súlyozott szavazatok 255/345 része és 2. a tagállamok egyszerű szótöbbsége szükséges ([3]). Ezzel ellentétben a CEBS chartája úgy szól, hogy a döntésekhez legalább a tagállamok kétharmada által leadott 255 igen szavazat szükséges. Az EKB megjegyzi, hogy mindkét eljárást a Szerződés minősített többséggel történő szavazásra vonatkozó rendelkezései alapján írták elő ([4]). A jogi egyértelműség kedvéért azonban az EKB ajánlja, hogy biztosítsák a határozattervezet szavazásra vonatkozó szabályai és a CEBS ilyen szabályai közötti összhangot, ami szükségessé teheti a Szerződés vonatkozó rendelkezésére történő hivatkozásnak a határozattervezetbe való beiktatását.

3. **Szövegezési javaslatok**

Amennyiben a fenti javaslatok változást eredményeznek a határozattervezetben, a szövegezési javaslatokat a melléklet tartalmazza.

A vélemény szövegét – azt követően, hogy a Bizottság elfogadja és közzéteszi az Európai Bankfelügyelők Bizottságának létrehozásáról szóló határozatot – közzéteszik az EKB weboldalán.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2008. november 7-én.

az EKB alelnöke

Lucas D. PAPADEMOS

([1]) A határozattervezet 5. cikkének (2) bekezdése.

([2]) Az Ecofin által 2008. október 7-én jóváhagyott tanácsi következtetések, elérhető a http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ecofin/103250.pdf címen.

([3]) A határozattervezet 14. cikke.

([4]) A Szerződés (legutóbb Bulgária és Románia Európai Unióhoz történő csatlakozásával kapcsolatban módosított) 205. cikkének (2) bekezdése két lehetőségről rendelkezik. A Tanács aktusának típusától függően – azaz attól függően, hogy a Szerződés a Bizottság javaslatára történő eljárást írja-e elő vagy sem – a döntések elfogadásához legalább i. a tagok többsége vagy ii. a tagok kétharmada által leadott 255 igen szavazat szükséges.

MELLÉKLET

SZÖVEGEZÉSI JAVASLATOK

A Bizottság által javasolt szöveg [1]	**Az EKB által javasolt szöveg**
1. módosítás	
A határozattervezet (21) preambulumbekezdése	
(21) Az ágazatközi kérdések megfelelő kezeléséhez a bizottság munkáját össze kell hangolni az európai értékpapír-piaci szabályozók bizottságában, a biztosítás és foglalkoztatói nyugdíjak európai felügyeleti bizottságában folyó tevékenységgel. Ez különösen fontos a pénzügyi stabilitást fenyegető, esetleges ágazatközi kockázatok kezelése szempontjából. Külön figyelmet kell fordítani a központi bankok európai rendszerének bankfelügyeleti bizottsága munkájával való átfedések megelőzésére.	(21) Az ágazatközi kérdések megfelelő kezeléséhez a bizottság munkáját össze kell hangolni az európai értékpapír-piaci szabályozók bizottságában, a biztosítás és foglalkoztatói nyugdíjak európai felügyeleti bizottságában folyó tevékenységgel. Ez különösen fontos a pénzügyi stabilitást fenyegető, esetleges ágazatközi kockázatok kezelése szempontjából. ~~Külön figyelmet kell fordítani a központi bankok európai rendszerének bankfelügyeleti bizottsága munkájával való átfedések megelőzésére~~. **A bizottság szoros kapcsolatot tart a központi bankok európai rendszerének bankfelügyeleti bizottságával**.
Indokolás – Lásd a vélemény 2.2. pontját	
2. módosítás	
(Új) a határozattervezet 4. cikke (1) bekezdésének g) pontja	
	g) **a bizottság által elfogadott, jogilag nem kötelező iránymutatások, ajánlások és előírások gyakorlati alkalmazása felülvizsgálatának elősegítése.**
Indokolás – Lásd a vélemény 2.1. pontját	
3. módosítás	
A határozattervezet 5. cikkének (2) bekezdése	
(2) A bizottság legalább negyedévente a mikro-prudenciális trendekről, az esetleges kockázatokról és a banki ágazat gyenge pontjairól szóló értékelést nyújt be a Bizottsághoz, a Gazdasági és Pénzügyi Bizottságnak és az Európai Parlamentnek.	(2) A bizottság ~~legalább negyedévente~~ **kétévente** a mikro-prudenciális trendekről, az esetleges kockázatokról és a banki ágazat gyenge pontjairól szóló értékelést nyújt be a Bizottsághoz, a Gazdasági és Pénzügyi Bizottságnak és az Európai Parlamentnek.
Indokolás – Lásd a vélemény 2.2. pontját	
4. módosítás	
A határozattervezet 5. cikkének (4) bekezdése	
(4) A bizottság hogy szorosan együttműködik az európai értékpapír-piaci szabályozók bizottságával és a biztosítás és foglalkoztatói nyugdíjak európai felügyeleti bizottságával az ágazatközi fejlemények, a kockázatok és a gyenge pontok megfelelő kezelésének biztosítása érdekében.	(4) A bizottság hogy szorosan együttműködik az európai értékpapír-piaci szabályozók bizottságával, a biztosítás és foglalkoztatói nyugdíjak európai felügyeleti bizottságával **és a központi bankok európai rendszerének bankfelügyeleti bizottságával** az ágazatközi fejlemények, a kockázatok és a gyenge pontok megfelelő kezelésének biztosítása érdekében.
Indokolás – Lásd a vélemény 2.2. pontját	

A Bizottság által javasolt szöveg [1]	**Az EKB által javasolt szöveg**
5. módosítás	
A határozattervezet 5. cikkének (5) bekezdése	
(5) A bizottság külön figyelmet fordít a központi bankok európai rendszerének bankfelügyeleti bizottságában folyó tevékenységgel való átfedések elkerülésére.	~~(5) A bizottság külön figyelmet fordít a központi bankok európai rendszerének bankfelügyeleti bizottságában folyó tevékenységgel való átfedések elkerülésére.~~
Indokolás – Lásd a vélemény 2.2. pontját	
6. módosítás	
A határozattervezet 11. cikke	
A pénzügyi konglomerátumok felügyelete területén a bizottság és a biztosítás és foglalkoztatói nyugdíjak európai felügyeleti bizottsága közötti együttműködés a pénzügyi konglomerátumokkal foglalkozó vegyes bizottság keretében folyik. A Bizottságot és az európai értékpapír-piaci szabályozók bizottságát megfigyelőként meg kell hívni a pénzügyi konglomerátumokkal foglalkozó vegyes bizottság üléseire.	A pénzügyi konglomerátumok felügyelete területén a bizottság és a biztosítás és foglalkoztatói nyugdíjak európai felügyeleti bizottsága közötti együttműködés a pénzügyi konglomerátumokkal foglalkozó vegyes bizottság keretében folyik. A Bizottságot és **az Európai Központi Bankot** megfigyelőként meg kell hívni a pénzügyi konglomerátumokkal foglalkozó vegyes bizottság üléseire.
Indokolás – Lásd a vélemény 2.3. pontját	

[1] Mivel az a szöveg, amelyről az EKB-val konzultációt folytattak, csak angol nyelven volt elérhető, a fordítások a 2009. január 23-án elfogadott 2009 C(2009) 177 végleges határozat végleges szövegén alapulnak, de azzal nem egyeznek meg.